

Telegraful Român

Anul 162 • nr. 47-48

15 decembrie 2014

«TAINA ÎNTRUPĂRII DOMNULUI ȘI TAINA FAMILIEI CREȘTINE»

Cuvânt pastoral la Nașterea Domnului – 2014

† LAURENȚIU,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

„Astăzi S-a născut vouă Mântuitorul, și acesta vă este semnul:
Veți afla un Prunc înfășat, culcat în iesle.” (Luca 2, 12)

Iubiții mei fi duhovnicești,

Prăznuim cu bucurie cerească, an de an, Sărbătoarea cea mare și luminoasă a Nașterii Domnului. Ne bucurăm acum că Hristos vine la noi, că ne cercetează pe noi de Sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, Soarele dreptății, că se revarsă peste lume Milostivirea negrăită a lui Dumnezeu pentru a ne lumina viețile, pentru a ne dăruia nouă viața Sa curată și bucuria Sa veșnică. Ne bucurăm în chip minunat la acest praznic pentru că simțim că Dumnezeu vrea să ne scoată din necazurile vieții acesteia și Se coboară la noi în chip smerit și plin de delicatețea unui Prunc Divin, pentru a ne vorbi despre tainele Împărăției Sale, pentru a ne face să gustăm din viața Sa, pentru a ne umple de fericirea și bunătatea dragostei Sale. Ne copleșește de bucurie Taina Întrupării Fiului sau a coborârii lui Dumnezeu la noi: „Toți să prăznuim, ne îndeamnă Sfântul Ioan Gură de Aur, văzându-L pe Dumnezeu pe pământ și pe om în ceruri. Pe Cel de Sus jos, prin Taina Întrupării; și pe cel de jos sus, pentru iubirea de oameni, căci astăzi Vitleemul s-a asemănat cerului, în loc de stele primindu-i pe îngerii care laudă; și, în loc de soare, încăpându-L pe Soarele dreptății, Cel necuprins. Și să nu căutăm în ce chip, căci, unde voiește Dumnezeu, se biruiește rânduiala firii. Căci a voit, și a putut. S-a pogorât, și a mântuit, toate împreună-alergătoare cu Dumnezeu s-au făcut” [Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuvânt la Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, PG 56, 385BC].

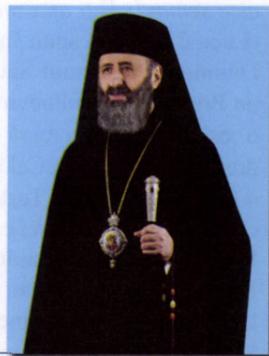
Întruparea lui Dumnezeu s-a petrecut acum peste 2000 de ani, însă bucuria care izvorăște din prăznuirea noastră este mereu nouă și înnoitoare. La fiecare praznic împărătesc, în cadrul Sfintei Liturghii, noi suntem chemați la Cina de taină a Mântuitorului, care continuă veșnic în Împărăția cerurilor, iar la acest ospăț deosebit Hristos Domnul nu ne dăruiește doar Trupul și Sângele Său spre mâncare, ci și viața Sa ne-o dă și ne face să trăim împreună cu El toate evenimentele vieții Sale. De aceea ne bucurăm în fiecare an cu o bucurie negrăită la fiecare sărbătoare, pentru că Hristos vine la noi ca să ne ridice la Sine, să ne umple de bucuria vieții Sale îndumnezeite. Stăm la masă cu Hristos, la Cina Împărăției, și nu contenim a ne minuna și a ne bucura de tainele cele mari ale iubirii lui Dumnezeu manifestate în timp și în istorie. Doar participând la viața cultică a Bisericii putem cuprinde, atât cât poate cuprinde omul, misterul negrăit al Întrupării Fiului lui Dumnezeu, așa cum au făcut-o Părinții Bisericii: „Cine nu va grăi, cine nu se va minuna

de venirea lui Dumnezeu în lume?, se întreabă Sfântul Atanasie cel Mare. Sus, în cer, slobod, și jos înscris în condici! Sus Fiu, și jos rob! Sus împărat, și jos slujitor! Sus bogat, și jos sărac! Sus preaslăvit, și jos numărat între datornici! Sus având scaun dumnezeiesc, și jos odihnindu-Se în peșteră sărăcăcioasă! ... Cine nu se va minuna? ... Cel ce dezleagă toate Se înfașă, Cel ce hrănește era hrănit, Cel necuprins Se vedea prunc ... O preaslăvite lucruri! Elisaveta a născut în casă luminată, iar Fecioara a născut în peșteră mică. Ioan pe pat, iar Domnul în iesle! Nu fără rost s-a făcut nașterea Domnului din fecioară, ci Se naște în chip minunat ca să-l îndrepteze pe Adam cel întâi zidit...” [Sfântul Atanasie cel Mare, Cuvânt despre înscrierea Precurării Fecioare și despre dreptul Iosif, PG 28, 945CD]

Iubiți credincioși,

Venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu nu este pentru noi, creștinii, doar o importantă filă de istorie, pe care acum o comemorăm încercând sentimente de bucurie, ci ea este o actualizare tainică a acestui eveniment deosebit al vieții lui Hristos, de trăirea căruia ne împărtășim real atunci când intrăm și ședem cu El la Cina Euharistică a Sfintei Liturghii. Aceasta este perspectiva din care toți Părinții Bisericii au vorbit despre Întruparea Fiului lui Dumnezeu încercând prin analogii să redea adâncimea tainei praznicului Nașterii Domnului, folosind expresii care înfățișează, prin contrast, necuprinsul cu mintea omenească al lucrării lui Dumnezeu în întreaga iconomie a întrupării: „Taină străină și neobișnuită văd, Cer fiind peștera, scaun de heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe Care, laudându-L, Îl slăvim!”, cântăm cu bucurie în aceste zile împreună cu Sfântul Cosma Melodul [Irmosul Cântării a 9-a, „Canonul Nașterii Domnului”, Mineiul pe Decembrie, București, 2005, p. 445]. Toate cântările Bisericii ne îndeamnă „să ne curățim simțirile” și să ne întoarcem ochii minții către Pruncel Cel născut în Betleemul Iudeii pentru a vedea că, prin venirea Sa în lume, Hristos le arată pe toate a fi taine și că tot ce avem sunt daruri ale Sale, care au menirea de a fi întoarse îmbogățite Ziditorului. Astfel, taină este Fecioara de Dumnezeu Născătoare, Maică și Fecioară în același timp, care a născut în mod mai presus de fire. Taină este familia sfântă în care Mântuitorul S-a născut. Taină este risipirea nedumeririi dreptului Iosif și che-

(continuare în p. 2)

† IRINEU,
Arhiepiscop
al Alba Iuliei

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI – 2014

Iubiți fi duhovnicești,

Cu inimile pline de bucurie, în armonia frumoaselor colinde, întâmpinăm Nașterea după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acesta este evenimentul cel mai important din istoria mântuirii neamului omenesc, „unicul nou sub soare”. Tatăl ceresc „n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El” (In. 3, 17). Mesia a venit în sânul istoriei stigmatizate de păcat și de moarte, ca să realizeze înălțarea noastră duhovnicească, spre a ajunge „la starea de bărbat desăvârșit” (Efes. 4, 13).

Înțelegem, deci, că actul mântuitor de la Betleem este coborârea lui Dumnezeu pentru înălțarea omului. De aceea, Sfântul Atanasie cel Mare spune că Fiul lui Dumnezeu, prin Întruparea Sa, „a coborât cerul pe pământ, pentru ca noi să ne înălțăm la cer”. Minunea Nașterii Domnului în peștera săracă nu prețuiește nimic pentru noi, dacă Mântuitorul nu Se naște în peștera sufletului nostru. Atât de mult dorește aceasta, încât El fiecăruia îi șoptește tainic: „Dă-Mi, fiule, Mie inima ta!” (Pilde 23, 26).

Drept-măritori creștini,

Este bine să ne întrebăm: Ce este un creștin? La această întrebare pot fi date multe răspunsuri. Un creștin este o persoană care recunoaște că Iisus este „Fiul lui Dumnezeu Cel viu” (Mt. 16, 16), Mesia, Mântuitorul lumii. Un creștin este cel ce și-a predat viața sa lui Hristos-Domnul și și modelează ființa după învățătura Sa evanghelică. Un creștin este cel ce s-a botezat, frecventând cultul divin și primind regulat Sfintele Taine. Un creștin este cel care își iubește vrăjmașii și se roagă pentru cei care îl prigonesc, făcând mereu binele. Toate aceste definiții ale creștinului sunt bune, dar nu sunt complete, fiindcă a fi creștin adevărat înseamnă a-L avea pe Hristos locuind în tine. A fi „în Hristos” înseamnă a fi o „făptură nouă” (II Cor. 5, 17) și a umbla „întru înnoirea vieții” (Rom. 6, 4).

Când un grup de creștini înfruntau martiriul în arena din Cartagina, în anul 203, printre ei era și o tânără sclavă, Felicitas. Ea a născut în închisoare, în mari dureri, pe primul ei copil. Unul dintre gardieni i-a zis în acele momente: „Dacă tu suferi acum atât de mult, ce vei face când vei fi zdrobită de către fiare?”. Ea a răspuns: „Ceea ce sufăr acum, sufăr eu singură. Dar atunci, Altul va fi în interiorul meu, Care va suferi pentru mine, întocmai cum eu voi suferi pentru El”. Într-adevăr, Hristos era o prezență

(continuare în p. 6)

«TAINA ÎNTRUPĂRII DOMNULUI ȘI TAINA FAMILIEI CREȘTINE»

(urmare din p. 1)

marea lui de a fi ocrotitorul Stăpânului a toate și martor al fecioriei Maicii Domnului. Taină este venirea magilor, care se lasă povățuiți de stea și care nu caută un Stăpân îmbrăcat în haine scumpe, ci aduc daruri Pruncului ceresc născut în ieslea Betleemului.

Toate aceste lucrări tainice ne arată chipul cel minunat în care Dumnezeu lucrează tainic, nevăzut în lumea noastră văzută. „Astăzi S-a născut vouă Mântuitorul, și acesta vă este semnul: Veți afla un Prunc înfășat, culcat în iesle” (Luca 2, 12), le spun îngerii păstorilor. Așa a prevăzut Dumnezeu în planul Său cel veșnic, să vină în lume ca un Prunc, un Copil nevinovat Ce Se naște în sărăcie într-o iesle, dintr-o Fecioară curată și Care este ocrotit de un drept cu viață sfântă. Cel Preainalt a venit la noi altfel decât a făcut-o în Vechiul Testament, nu în tunete și în fulgere ca pe Muntele Sinai, ci ca un Prunc smerit, născut dintr-o Fecioară Precurată, arătându-ne *delicatețea iubirii Sale*. Dumnezeu nu a renunțat, prin *chenoză*, prin *micșorarea Sa*, la cinstea care I se cuvine Fiului Său, ci, pentru a cuprinde în Sine întreaga ființă umană, S-a arătat în lume într-un mod plin de *gingășie și delicatețe*, sub chipul smerit al unui prunc născut în sărăcie și simplitate, pentru a ne găsi pe noi, cei aflați într-un întineric și în umbra morții, pentru a ne dăruii blândețea, smerenia, simplitatea și nerăutatea Sa. Iată, semn ni s-a dat nouă astăzi: Prunc dumnezeiesc aflăm în ieslea simplă și sărăcicioasă, Prunc plin de bunătate, Care este bucuria mare a Bisericii, Prunc nou, Care S-a născut plin de tărie și de pricepere, căci este „Dumnezeu tare, stăpânitor, Domn al păcii” (Isaia 9, 5), Prunc plin de curăție și de iubire jertfelnică, venit în lume în chip smerit și încins cu scutece ca să ne slujească nouă.

lubiți credincioși,

Hristos a venit în lume pentru a ne arăta tainele mari ale vieții noastre, taine mari pe care le trăim, dar adesea nu le conștientizăm a fi daruri cerești ce trebuie întoarse, prin mulțumire și recunoștință continuă, Ziditorului.

Taina Întrupării, prin Familia Sfântă, sfințește și temei- nicesc Taina Familiei creștine, prin modelul desăvârșit al membrilor ei, părinți și copii. Copiii sunt taina vieții noastre, sunt modul în care Dumnezeu își arată iubirea Sa nemărginită în familiile noastre, sunt darul ceresc ce sfințește viața și casele noastre. Ei sunt proba de foc a iubirii noastre. Fără copii, iubirea noastră de părinți rămâne egoistă și fără nicio împlinire.

Aceste fapte gingașe, create după chipul lui Dumnezeu și trimise în dar familiilor noastre, *copiii* au nevoie mai întâi de *mame primitoare și iubitoare*, care își doresc copii și se dăruiesc acestora și familiei cu prețul vieții lor, după modelul deplin al dăruirii Fecioarei Maria: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!” (Luca 1, 38). Copiii rânduiți de Dumnezeu au nevoie și de *tați* plini de credință, înțelepciune și devotament, pentru a ocroti familia întreagă și a se îngriji de creșterea și educația lor.

Taina Crăciunului, cu bucuria ei cerească, se poate împlini și repeta și în familiile noastre. Mereu putem să Îl avem pe Hristos Prunc în casele noastre. Mereu putem ajunge mame devotate și părinți plini de iubire jertfelnică.

Darul lui Dumnezeu, al unei noi vieți dăruite familiei și lumii, în același timp, este un dar neprețuit. Acolo unde vine darul lui Dumnezeu viața omului se transformă în rai. „Peștera” casei noastre se face cer. În „staulul” nostru sărăcicios vor veni „magii” cu daruri. „Irod cel crud”, vrăjmașul lumii acesteia, nu va putea să ne omoare odorul ceresc. Atât doar se cere de la noi: să nu refuzăm și să nu lepădăm darurile lui Dumnezeu. De restul se va îngriji El, așa cum El a făgăduit. Chiar în mijlocul celor mai mari greutăți materiale, noi trebuie să lăsăm darul lui Dumnezeu să vină în casele noastre.

Prin copii, Dumnezeu ne face nouă o mare cinste, căci El însuși creează sufletul fiecărui prunc și îl trimite în dar mamei care va naște. De aceea, omorârea pruncului nenăscut este un păcat de moarte, o respingere și o disprețuire totală aduse Creatorului, trimițându-l înapoi darul iubirii Sale. De aici vor veni suferințele fizice și bolile incurabile purtate de astfel de mame. De nimic nu Se întristează Dumnezeu atât de mult ca de refuzul darului vieții, prin omorârea unui suflet nevinovat.

lubiți credincioși,

Acum, la 25 de ani de la jertfa martirilor din Decembrie 1989, societatea noastră este greu pusă la încercare. Libertatea de credință, valorile moral-spirituale pentru care s-a luptat, în care am crezut, pentru care mii de tineri s-au jertfit sunt trecute pe agenda Curții Constituționale și puse sub semnul întrebării.

În urmă cu puține săptămâni, am luat act cu profundă mâhnire de decizia discriminatorie a Curții Constituționale a României, îndreptată împotriva existenței orei de religie în școli, o decizie prin care se încearcă descurajarea participării elevilor la ora de religie prin măsuri birocratice excesive pentru majoritatea părinților acestora, favorizând evident, în schimb, o minoritate care nu acceptă ora de religie, deși învățământul religios în țara noastră este garantat de Constituție.

Uităm, oare, de rolul fundamental al Bisericii noastre în edificarea Statului Național Român, de faptul că, în întreaga țară, dar mai ales aici, în Transilvania, Ortodoxia a salvat și înviat ființa noastră națională? Uităm că Școala Românească s-a născut în Biserica Ortodoxă, că Sfânta Scriptură și cărțile de cult au fost cele dintâi manuale de învățură, apărute și ele în tiparnițele mănăstirilor ortodoxe? Uităm, oare, de rolul covârșitor al credinței, al valorilor morale ortodoxe în creșterea sănătoasă a copiilor și a tinerilor noștri?

Astăzi, la peste 500 de ani de la atestarea primei școli românești, care-și desfășura activitatea la Biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului (1495), când istoria dă mărturie desăvârșită despre rolul atât de important al Ortodoxiei în devenirea noastră ca neam, în consolidarea și dezvoltarea valorilor spirituale ale ethosului nostru românesc, o Instituție fundamentală a Statului înclină spre secularizare și indiferentism religios, considerând, asemenea minorității atee, că religia discriminează!!

Refuzăm, oare, prin hotărâri constituționale învățământul religios – un dar pe care ni l-a dat Dumnezeu și, în același timp, un drept pe care l-am dobândit? Chiar

putem ignora faptul că mii de studii de sociologie și psihologie arată cât de importantă este educația religioasă în viața copiilor noștri? *Dependența de droguri, violența, libertinajul sexual, hoția ș.a.* sunt, conform acestor studii, în procente mult mai mari în familiile în care copiii au fost privați de educație religioasă. Se dorește, oare, ca generații întregi de copii să nu aibă nicio alternativă și niciun ajutor în fața tentațiilor societății moderniste, care consideră *sinuciderea un act de curaj*? Se dorește, oare, ca în viitor țara noastră să aibă oameni lipsiți de orice sprijin spiritual, oameni lipsiți de cultură religioasă, care urmăresc doar binele personal, nu și al aproapelui și al societății? Formarea *caracterului religios-moral* este o necesitate pentru copiii noștri, viitorul de mâine al Țării, nu numai ai Bisericii. Acest proces foarte important începe în familie, se continuă în școală și se desăvârșește în Biserică. În școală se face doar educație religioasă, nu îndocinare confesională, cum pretind cei potrivnici învățării religiei, se împărtășesc valori sufletești veșnice, nu simple informații. Copiii noștri crescuți în familii creștine au dreptul de a cunoaște spiritualitatea Bisericii și tainele credinței noastre, la școală să dobândească deprinderi și aptitudini care să îi ajute în viață, pentru ca și ei, la rândul lor, să poată întemeia o familie reușită.

Considerăm că într-un stat de drept trebuie respectate și drepturile majorității, nu numai ale unei minorități, în condițiile în care credincioșii ortodocși sunt majoritari între contribuabilii instituțiilor de învățământ. Astfel, instituțiile Statului nu vor putea neglija acest lucru, încălcând un drept fundamental al familiei creștine.

lubiți credincioși,

Nașterea Domnului este sărbătoarea coborârii lui Dumnezeu la noi, a locuirii lui Dumnezeu în și printre oameni. Biserica ne îndeamnă să ne bucurăm nu ca la un praznic omenesc, ci ca la unul dumnezeiesc, nu lumește, ci mai presus de lume, nu cu cele ale noastre, ci cu cele ale Stăpânului, nu în ospețe și necumpătări, ci în bucuria Duhului Sfânt, pentru ca Pruncul născut în ieslea Betleemului să Se nască pururi și să crească în inimile noastre prin împărtășirea de Sfintele Taine, prin paza sfințelor porunci, prin viețuire curată și bineplăcută lui Dumnezeu. De aceea, iubii credincioși, să devenim copii, să ne întoarcem în noi înșine, să descoperim pe Hristos Pruncul din inimile noastre, să ne curățăm de patimi, să viețuim așa cum ne-a învățat Pruncul dumnezeiesc și astfel cu un glas toți să cântăm cântarea dulce a Bisericii noastre:

„Ce vom răsplăti Domnului pentru toate câte ne-a dat nouă? Că pentru noi, Dumnezeu este între oameni; pentru firea cea strică, Cuvântul trup S-a făcut și S-a sălășluit între noi; pentru cei nemulțumitori, Făcătorul de bine; pentru cei robiți, Slobozitorul; pentru cei ce ședea într-un întineric, Soarele dreptății; pe cruce, Cel fără patimă; în iad, Lumina; în moarte, Viața; Învierea pentru cei căzuți. Către Acesta să strigăm: Dumnezeu nostru, slavă Ție!” [Sfântul Vasile cel Mare, Omilia la Sfânta Iulita, PG 31, 253BC; Stihira laudelor glasului 7, Octoiul mic, Sibiu, 1991, p. 125]

Sărbători fericite! Un An Nou binecuvântat! Întru mulți și fericiți ani!

La slăvitul Praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu smerenie rugăm pe Cel Atotputernic să ne dăruiască tuturor sănătate sufletească și trupească, într-o bună sporire, iar în Noul An să reverse asupra noastră și asupra lumii întregi harul păcii, al iubirii și al bucuriei duhovnicești. Întru mulți și fericiți ani!

Redacția „Telegrafului Român”

† SOFRONIE,
Episcop
al Oradiei

SCRISOARE PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI – 2014

„Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o știrbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine...” (Filipeni 2, 6-8)

Iubit popor al lui Dumnezeu,

„Când a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie” (Galateni 4, 4), pe Fiul Său cel Unul-născut, născut din veci din Tatăl, pentru a Se face om, în toate asemenea nouă, afară de păcat, pentru ca pe noi, cei mulți și păcătoși, să ne răscumpere, să ne scoată din starea de umilință în care păcatul ne adusese, pentru a ne restaura demnitatea pierdută prin cădere, pentru a ne omori moartea. Pentru noi, oamenii, El, Fiul veșnic al Tatălui, deoifință cu Tatăl, S-a smerit; bogat fiind, pentru noi a sărăcit, pentru ca noi cu sărăcia Lui să ne îmbogățim (II Corinteni 8, 9). Pentru noi S-a micșorat „cu puțin față de îngeri” (Evrei 2, 9), pentru a ne întoarce la Tatăl nostru Cel din ceruri. Deșertarea, micșorarea, smerirea Fiului lui Dumnezeu înomenit la plinirea vremii, prin nașterea după trup din Fecioara, se numește, în teologia Bisericii noastre, chenoză.

Chenoza Cuvântului veșnic al Tatălui, asumarea firii omenești integrale, trup și suflet, în ipostasul unic al Fiului Unul-născut din Tatăl mai înainte de toți vecii și unirea celor două firi, divină și umană, în mod neamestecat, neschimbat, neîmpărțit și nedespărțit, în unica persoană a Domnului nostru Iisus Hristos, se află în miezul tainei credinței noastre ortodoxe cu privire la cea de a doua persoană a Preasfintei Treimi, Dumnezeu-Fiul înomenit, Dumnezeu-Omul. Credința ortodoxă, hristologia ortodoxă a fost apărută de Biserică prin mari sacrificii și ne-a fost transmisă cu multă scumpătate de înaintașii noștri, nouă revenindu-ne responsabilitatea apărării, mărturisirii și transmiterii mai departe, generațiilor ce vin după noi, a tezaurului hristologiei mântuitoare.

Astfel, în duh de smerenie, se cuvine să ne apropiem de marea sărbătoare a întregii creștinătăți, nașterea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, desfășurând cureaua încălțămintelor noastre și înțelegând cât de mare și sfântă este taina nașterii după trup a Fiului veșnic al Tatălui, a înomenirii Fiului lui Dumnezeu, începând de la Buna Vestire a Maicii Domnului, de către Sfântul Arhanghel Gavriil. De aceea, Cea care L-a născut și L-a dăruit lumii pe Fiul lui Dumnezeu (cf. Luca 1, 35), este preacinstită de Biserică și numită, cu multă dragoste și sfântă credință, Născătoarea de Dumnezeu. Aceste adevăruri ale Ortodoxiei suntem chemați să le mărturisim cu tărie în toate zilele vieții noastre, dar mai cu seamă acum, la Crăciun, ca adevăr imuabil, în special în contextul lumii de astăzi, tot mai secularizate, mai desacralizate, mai îndepărtate de ceea ce este Crăciunul, marea sărbătoare împăratească a ortodocșilor.

Drept-măritori creștini și creștine,

Poate că nicicând mai mult decât în zilele noastre, pericolul relativizării sărbătorii, spectrul înstrăinării de valorile netrecătoare ale credinței noastre strămoșești, duhul potrivit lui Hristos-Domnul bănuie printre noi, încercând să denatureze sensul Crăciunului, să lipsească praznicul de ceea ce-i este propriu: de Însuși Domnul Iisus Hristos. Dar cum ar putea Crăciunul să mai fie sărbătoare fără Cel care i-a dat numele, Domnul Iisus Hristos? E drept că același lucru l-au încercat și cei fără Dumnezeu, în

timpul regimului totalitar comunist, dar n-au reușit. Astăzi, sub măști diferite, aceleași duhuri potrivnice încearcă să-i îndepărteze pe oameni de bucuria autentică a sărbătorii credinței, de speranța consistentă a izbăvirii de întuneric și moarte, de frică și de primejdie, prin chenoza Fiului lui Dumnezeu. De aceea, noi, creștinii ortodocși, avem datoria de a apăra, a mărturisi și a transmite mai departe adevărul credinței ortodoxe.

Pericolele ce pândesc dinspre lumea secularizată nu trebuie lăsate să umbrească lumina praznicului împăratec

în sufletele noastre. Se cuvine însă a rămâne în stare de veghe și a nu lăsa duhurile străine să ne îndepărteze de ceea ce este Crăciunul: sărbătoarea nașterii după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Fecioarei, născut din veci, din Tatăl, fără de mamă și „la plinirea vremii”, din maică, fără ispită bărbătească, prin lucrarea Duhului Sfânt. Este, de altfel, ceea ce facem noi, ortodocșii, atât în perioada premergătoare, a Sfântului Post al Nașterii Domnului, pe parcursul a patruzeci de zile, cât și în zilele de sărbătoare, cele trei ale praznicului și, ulterior, până la odovania acestuia, la treizeci și unu decembrie.

Tot ceea ce se săvârșește, în această perioadă, în biserici și în case, în orașe și sate, la mănăstiri și în parohii, în toate așezămintele bisericesti, este o mărturisire a credinței noastre ortodoxe. Sfintele slujbe, rânduielile creștinești, colindele și cântecele de stea, tradițiile moștenite din străbuni sunt tot atâtea binecuvântate prilejuri care reușesc să îmbrace sufletele noastre în veșmintele luminoase ale sărbătorii, inserându-ne și pe noi în cohortele de laudă ale Sfinților și Îngerilor, magilor de la Răsărit și păstorilor, constelațiilor și peșterii betleemite, în bucuria ce însufleștește întregul univers, în explozia de fericire ce inundă cerurile și pământul, lumea de dincolo și lumea de aici, lăsându-ne să întrezărim, pe măsura credinței, Raiul deschis.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Luând aminte la ceea ce se întâmplă în jurul nostru, vremea este a mărturisi că nu există nicio putere în cer sau pe pământ sau în lumea de dedesubt, care să fie în stare a aduce vreo atingere măritului praznic al Nașterii Domnului, oricât ar încerca, oricât s-ar opinti, oricâte eforturi ar depune, oricâte forțe ar arunca în luptă, oricâte amenințări ar profera, oricâte războaie contra credinței, prigoane contra credincioșilor, martirizări ale creștinilor ar dezlănțui. Pentru că nicio putere în cer sau pe pământ nu I se poate opune lui Dumnezeu, nu poate aduce vreo ofensă Preasfintei Treimi, oricât ar încerca. Și duhurile rele știu aceasta, deși sunt îngăduite de Sus, pentru încercare, să ispitească pe cei slabi în credință, să-i încurajeze pe cei leneși la și mai multă delăsare, iar pe cei indiferenți la mai mare derivă. Forțele întunericului sunt limitate, puterea lor este trecătoare și influența lor minoră, în comparație cu Ziditorul. Și puterile întunecate știu că nu au nicio șansă și că biruința nu le aparține.

Dar este mare nevoie, e de maximă urgență a înțelege noi adevărurile dominante în univers. Anume, puterea cea nelimitată a lui Dumnezeu, Atotputernicul, măreția netrecătoare a Celui ce S-a smerit pe Sine, chip de rob luând, Pantocratorul și Domnul, Arhiereul sufletelor noastre, „Care a șezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri” (Evrei 8, 1). Și știind și înțelegând că toate sunt îngăduite de Sus, mai ușor vom purta și lupta noastră, mai lesne vom putea da și mărturisirea noastră, mai luminos vom vesti și bucuria noastră, că Fiul veșnic al Tatălui S-a născut din Fecioara, pentru noi, cei mulți și căzuți, de-acum, de „la plinirea vremii”, frații Săi în umanitate, pentru noi, frații Săi mai mici, de la Adam până la ultimul ce se va naște din femeie. Iar noi, drept-măritorii creștini, suntem chemați să răspândim lumina aceasta în jurul nostru, indiferent de condiții, independent de gradul de secularizare al lumii din care facem parte, de indiferentismul religios,

de ofensele aduse creștinismului.

De aceea, dragii mei frați și surori, să nu lăsăm nimic să ne strice bucuria, să frângă dragostea noastră față de Domnul și întreolaltă, să întristeze sufletele noastre! Să ne bucurăm și să ne veselim, împreună cu moșii și strămoșii noștri, în comuniunea de dragoste a Sfinților, sub omoforul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Să nu-i uităm pe cei săraci și lipsiți, pe cei bătrâni și pe orfani, pe cei care au nevoie de dragostea și ajutorul nostru, de atenția și sprijinul nostru, de mângâierea și zâmbetul nostru. „În iubire frățescă, unii pe alții iubiți-vă; în cinste, unii altora dați-vă întâietate” (Romani 12, 10). Și dacă El „S-a deșertat pe Sine, chip de rob luând”, atunci și noi, în haina sărbătorii lui Hristos îmbrăcați fiind, să ne apropiem unii de alții cu dragoste, „cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cinste decât pe el însuși” (Filipeni 2, 3).

Pentru că peste toate și deasupra tuturor este Cel ce odinioară S-a născut smerit în peștera din Betleem, Cel mai-nainte de veci, coborât în lume din Fecioara, „la plinirea vremii”, Care a mărturisit despre Sine: „Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Atotfiitorul” (Apocalipsa 1, 8). „Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfârșitul” (Apocalipsa 22, 13). „Eu, Iisus... Eu sunt rădăcina și odrasla lui David, steaua care strălucește dimineața” (Apocalipsa 22, 16).

„Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toți! Amin” (Apocalipsa 22, 21).

† Arhiepiscop
IOAN SELEJAN
al Episcopiei
Covasnei și
Harghitei,
Mitropolit ales
al Banatului

lubiți frați și surori în Domnul,

Iată, prin mila lui Dumnezeu, am ajuns să ne împărtășim azi din bucuria îngerilor la acest mare Praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos.

Îngerii sunt slugile neadormite ale Preasfintei Treimi Dumnezeu.

Îngerii, aceste ființe cerești, L-au însoțit pe Hristos din Cer și până aici, în peștera din Betleem, unde S-a născut din Preacurata Fecioară Maria.

Iată locul unde s-au întâlnit Cerul cu pământul, Dumnezeu, îngerii și omul.

Oare de ce aici, în peșteră, în staulul oilor?!

Se pare că acesta era cel mai nepătat loc de pe pământ. Ieslea a fost tronul lui Dumnezeu pe pământ.

Ieslea a fost și altarul la care a slujit Fiul lui Dumnezeu mai întâi omului. Aici au primit binecuvântare cete de îngeri care au adus vestea nașterii Fiului lui Dumnezeu păstorilor și întregii lumi.

Tot de la acest altar au primit binecuvântare păstorii și magii care au adus daruri Pruncului Iisus și le-au pus pe acest sfânt altar – ieslea din peștera Betleemului.

Câte altare nu erau în acea vreme în Egiptul antic sau în Mesopotamia?! Câte temple mărețe, care azi sunt declarate minunile lumii și la niciunul n-a vrut să slujească Hristos?!

Doamne, cum ai ales ieslea în locul acestor altare?

Tu, Care ești înconjurat de heruvimi și serafimi, ai ales să fii înconjurat de mieii păstorilor din Betleem?!

Peștera a fost cel mai sfânt loc de pe pământ, iar Golgota a devenit, mai apoi, locul cel mai sfințit prin Sângele lui Hristos. De ce ieslea și nu templu?!

Răspunsul la această întrebare se află la marginea minții de unde vedem, din când în când, razele stelei care i-a călăuzit pe magi.

Era noapte, păstorii își păzeau turmele și s-a făcut arătare de îngeri. Locuitorii Betleemului dormeau, o lume întreagă dormea, trei erau doar neadormiții îngeri și păstorii; ei privegheau, doar ei îl așteptau pe Mesia.

Aceasta a fost cea mai luminoasă noapte de pe pământ, de la Facere și până la Nașterea Fiului lui Dumnezeu.

Păstorii au văzut pentru prima oară albastrul infinit al cerului, unde și-au înălțat și ei mintea o clipă, însă nu și-au putut scutura aripile de umbra timpului și au rămas pe mai departe anonimizii păstori din Betleem.

După cucerirea Daciei, la Roma a fost sărbătoare o sută douăzeci și trei de zile, dar la Betleem, la Nașterea lui Hristos, niciuna.

Azi, frate creștine, ești chemat să fii alături de îngeri și de păstori, să te bucuri că a venit în lume Hristos-Domnul și pentru tine. Peștera și ieslea sunt în Altarul bisericii unde ai fost dus și tu ca prunc în brațe, de maica ta, ca dar Pruncului Iisus. Când te-a dus spre a fi botezat, maica ta a luat atunci chipul magilor care I-au adus daruri: aur, smirnă și tămâie. Maica ta te-a dus pe tine dar lui Hristos, să fii pe veci al Lui și să trăiești în veșnicie întru bucuria sfinților în Cerescul Rai.

Doamne, ia-mă Tu acum de mână așa cum mă lua mama când eram copil!

Doamne, învață-mă să pășesc în Rai așa cum m-a învățat mama să fac primii pași în vatra casei!

Era prima noapte din univers în care strălucea Soarele dreptății – Hristos. Un Soare Care nu va mai apune, ci doar asfințește.

Bucuria îngerilor și a păstorilor a fost stinsă nu după multă vreme, căci Soarele, Ce abia răsărise, scotea la lumină fărădelegile unei lumi întregi.

Cuvânt pastoral la sărbătoarea Nașterii Domnului

„Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și, iată, vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele Lui Iisus.” (Luca 1, 30-31)

Irod a fost primul care, pus în fața Luminii celei de Sus, s-a văzut pe sine și apoi a căzut în sine și din sine a căzut în adânc, în râul de sânge al nevinovaților prunci pe care i-a ucis vrând să stingă Soarele.

Irod nu s-a luptat cu pruncii, ci cu Soarele Hristos.

A vrut să stingă lumina Soarelui cu sângele pruncilor lovind cu sabia, fără milă, grumazul lor.

Irod deschide poarta unei noi galaxii în univers, galaxia martirilor. Cei ce se luptă cu Dumnezeu au o gândire cu sumă zero și au intrat în noaptea minții.

Ei nu pot gândi ce se întâmplă dincolo de apusul soarelui și nu au nicio amintire din viitor. Pendula timpului pentru ei se oprește deasupra mormântului.

lubiți credincioși,

Oare și în spațiul mental al neamului nostru mai sunt mulți oameni care se luptă și azi să stingă Soarele?!

Azi se taie nu capul pruncilor, ci li se taie mintea. De nu le vom păzi mintea, iubite mame, vom deveni în curând un neam cu capul tăiat.

Apărați mintea pruncilor așa cum își apără pasărea puii în cuib, cu aripile ei, de păsările răpitoare.

Mutați mințile pruncilor din această lume în lumea Pruncului Iisus. Este singura lume unde vom trăi întru bucuria Duhului Sfânt.

Doamne, mă caut și nu mă mai gădesc. Caută-mă, Tu, și cred că mă vei găsi în adâncul păcatelor. Ridică-mă și du-mă înapoi în lumea pruncilor, în lumea prunciei Tale cu îngerii și cu păstorii.

Iubiților, viața omului nu este o sumă de amintiri, precum nici veșnicia nu este o sumă a timpului.

Timpul s-a născut în veșnicie și se va odihni tot în veșnicie.

Iubite mame, ce vom răspunde lui Dumnezeu și sociologilor la întrebarea de ce, în satele noastre, în urmă cu o sută de ani, erau mai mulți copii la școală decât azi?!

Oare suntem noi, cei de azi, autorii ultimului act din tragedia neamului nostru românesc?

Iubiți credincioși, oare Irod este modelul nostru, sau Hristos Care a spus: „Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția Cerurilor.” (Mt. 19, 14)?!

A face socoteli cu moartea este cea mai cumplită aritmetică pentru un neam. Mulți, în decursul frământatei istorii a neamului românesc, au făcut socoteli cu moartea pentru neamul nostru, dar n-au reușit, pentru că Dumnezeu a fost cu noi și cu strămoșii noștri.

Doamne, nu ne părăsi la grele încercări!

În fiecare din noi e ceva de „dincolo”, suntem frământați cu ceva de „dincolo” și ne vom întoarce toți la Cel ce ne-a frământat din țărână și lacrima bucuriei Sale.

Omul fără suflet ar fi o sculptură vie sau cel mult un cadavru vertical.

Doamne, rogu-Te, păstrează rândul lumii, adică pe părinți să-i chemi la Tine înaintea pruncilor!

lubiți frați și surori în Domnul,

Hristos a venit în lume să-l caute pe omul care căzuse în păcat. L-a aflat într-o peșteră, în peștera Betleemului și acolo m-a găsit și pe mine.

Peștera preînchipuia mormântul pe care îl găsisese omul, era casa omului. Omul nu mai găsea drumul spre Cer, ci mergea mereu tot mai jos, mai în adânc.

Peștera era lumea întunericului. Așa cum Adam, după ce păcătuisese, se ascunsese de Dumnezeu în Rai, așa și omul se ascundea de Dumnezeu în întuneric.

Omul fugea de lumină, fugea de Dumnezeu.

Omul se ascundea în întunericul minții, omul cobora tot mai în jos, la iad, acolo unde s-a stins iubirea.

Hristos S-a născut în această noapte sfântă aducându-ne lumină, ca în zorii acestei zile sfinte să ne dezlipim din îmbrățișarea nopții păcatului.

Odată cu Nașterea lui Hristos, omul dobândește dreptul la veșnicie și astfel putem spune că ne-am născut cu dreptul la veșnicie.

Omul nu este un adaos la lume, ci este bucuria și coroana creației lui Dumnezeu.

Omul a alungat tristețea din Rai. Omul este bucuria îngerilor și împreună îl preamăresc pe Dumnezeu.

Azi, omului îi este frică de iubire și trăiește tot mai însingurat, precum un val fără țarm, ca un val care nu mai îndrăznește să sărute țărnuț.

Societatea ne împinge azi spre o utopie impusă. Oare acesta este țărnuțul nostru – utopia?!

Noi sărutăm azi icoana Nașterii de unde primim dulcea îmbrățișare a Pruncului Iisus.

lubiți credincioși,

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este „maica sărbătorilor creștine”. Să prăznuim în această zi așa cum au prăznuit îngerii și păstorii din Betleem, prin privegheri, rugăciuni și laude aduse Fiului lui Dumnezeu, Care pentru noi a venit și a dat prima binecuvântare omului în peștera din Betleem.

El este Darul Tatălui făcut omului: Îl așază în iesle ca să fie hrană omului.

De azi, omul se hrănește, spre a sa nemurire, cu Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat din Fecioara Maria.

O, cât ne-a iubit Dumnezeu, ce dar scump a primit azi omul! Și nouă ni-L dă azi Dumnezeu, dar câți dintre noi Îl primim?! O, unde am ajuns!

Să refuzăm Darul lui Dumnezeu?!

Doamne, lovește cu Crucea Ta în inima mea cea de piatră ca să Te primesc pe Tine în a mea inimă!

lubiți credincioși,

Vă îndemn, la acest Praznic Dumnezeiesc, să petreceți în rugăciune, la care să adăugați fapta cea bună, aceasta fiind mărturia dragostei ce o purtăm semenilor noștri.

Cercetați azi cele mai sărace familii, făcându-le și pe ele părtașe bucuriei Nașterii lui Hristos. Hristos S-a născut și pentru cei din palate și pentru cei de la o margine de lume.

Înmulțiți dreptatea, bunătatea și milostenia și peste toate acestea adăugați iertarea.

Bucuria cea cerească să vă însoțească toată viața!

Preacucernici părinți, cuvios cin monahal și iubiti frați și surori în Domnul din Eparhia Munților,

În urmă cu douăzeci de ani veneam în aceste părți, de la Ierusalim.

În tot acest timp, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu strădania fraților voastre, s-au ridicat altare noi, s-au restaurat biserici și case parohiale. N-a fost parohie în care să nu se adauge ceva la patrimoniul material și spiritual.

Am hirotonit preoți chiar și pentru parohii cu mai puțin de o sută de credincioși. Ne-am rugat împreună la hramurile mănăstirilor și ale parohiilor. Am reușit să fim o familie creștină ortodoxă românească, familie care L-a primit pe Hristos și pe Apostolii Săi în bisericile și casele noastre.

Credincioșii din părțile Banatului și Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române au rânduit strămutarea mea pe granița de vest a României, spre a-i păstori pe creștinii ortodocși din acea parte de țară.

Atât timp cât veți îngădui, voi rămâne în inimile fraților voastre, iar eu, în fața Sfântului Altar, înainte de a o pomeni pe maica mea, vă voi pomeni pe frații voastre.

Nu ne despărțim, ci rămânem pe mai departe lucrători în unica Biserică a lui Hristos. De v-am greșit cu ceva cât v-am fost păstor duhovnicesc, vă cer cu smerenie iertare.

Rog pe Bunul Dumnezeu și pe Maica Domnului să vă ajute, să vă păzească, să vă întărească și să vă mângâie în zile de necaz.

O naștere „de Sus”, pentru înnoirea/transfigurarea celor „de jos”

Iubiți credincioși,

Nașterea Mântuitorului, pe care astăzi o prăznuim, ne invită să reflectăm profund asupra existenței de dincolo de materie: de unde a venit acest Prunc? De ce venirea Lui în materie și în istorie este un eveniment unic, irepetabil, cu consecințe majore asupra întregii omeniri? Cu ce scop a venit El pe pământ? Cât de importantă este lumea aceasta în raport cu cealaltă? Cât de realiști și de credibili suntem când mărturisim, în Crez, că „așteptăm viața veacului ce va să fie”?

Există ceva dincolo de lumea aceasta? Dincolo de materie? Lumea secularizată de astăzi este tentată să creadă că nu! **Că n-ar exista nimic dincolo de materie, iar spiritul, gândirea, sentimentele ar fi doar produse ale materiei.** De 2000 de ani Biserica ne învață însă exact contrariul: materia este un produs al spiritului; tot ceea ce este material și palpabil este o creație a lui Dumnezeu, Spiritul Suprem. Colindul străbun spune: „De când Domnul S-a născut și pământul l-a făcut / Și cerul l-a ridicat, în patru stâlpi l-a răzimat / În patru stâlpi de argint și frumos l-a împodobit. / Tot cu stele mărunțele, cu luceferi printe ele” [G. Breazu, *Colinde*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1993, p. 70 (colindul 45)].

Nu creierul este cel care secretă gândirea și generează starea de conștientă, ci sufletul făcut de Dumnezeu. Mîntea și creierul uman pot exista și separat [O experiență relativ recentă din lumea științei i-a marcat profund pe savanți: este vorba despre o decorporalizare care a avut loc chiar în timpul unei operații pe creier, operație realizată la o clinică de prestigiu din Arizona (SUA). Pam Raynold, o tânără americană, în urma unei tomografii, a aflat că suferă de un anevrism uriaș; acesta se putea sparge oricând, provocând un dezastru în creier, și determinând moartea. Așa că a acceptat operația. Creierul i-a fost exsangvinat și în timp ce era în comă profundă a ieșit din trup. A văzut tot ceea ce s-a întâmplat, s-a întâlnit cu oameni dragi ei care au murit cu mult timp în urmă, a avut o întâlnire cu Dumnezeu – Lumina Care te absoarbe, dar a și știut tot ceea ce s-a întâmplat în sala de operație în timpul intervenției. Medicii au conchis: „Ne este foarte greu să explicăm cum mîntea poate fi activă după moartea creierului! Activitatea ei cerebrală era zero, dar totuși a fost conștientă. Înseamnă că informația a fost percepută de undeva din afara corpului, apoi s-a reincărcat în creier”.]. Știința contemporană a ajuns și ea la o concluzie similară. La întrebarea „Ce este materia?”, știința răspunde: energie condensată! Energia condensată ia această formă grosieră, devine materialitate. Exemplul cel mai edificator este atomul de uraniu care, distrus prin fisiune, declanșează eliberarea unei energii uriașe, distrugătoare. Era nucleară a început tocmai prin exploziile de la Hiroshima și Nagasaki, ce au stigmatizat istoria secolului al XX-lea.

În concluzie, noi vom spune: adevărata existență, **adevărată viață este dincolo de materie**, este în lumea spiritelor, în universul imaterial, unde Dumnezeu este evident, incontestabil, copleșitor, făcându-și simțită prezența într-o manieră imposibil de contestat. Este lumea unde domină iubirea infinită a lui Dumnezeu și unde este stăpână lumina cea sfințitoare a Lui. De acolo a venit Pruncul Iisus, acolo S-a întors după Înălțarea Sa cu Trupul la cer, acolo vom ajunge cu toții, după ce vom trece prin poarta morții. Strămoșii noștri știau aceasta: „Slavă să aibă nesfârșită / Dumnezeirea-ntreită / Unimea nedespărțită, // Tatăl atotțiitorul / și Fiul Izbăvitorul / și Duhul Mângâietorul. // Unul, fiind în trei Fețe, / S-a pogorât să ne nvețe, / Să ne-arate cu blândețe, // Să pricepem, să nșlegem / Să cunoaștem, să alegem, / La iad, în munci, să nu mergem!” [G. Breazu, *op. cit.*, p. 286 (colindul 192)].

Drept-măritori creștini,

Astăzi Dumnezeu devine materie, se face un bebeluș vulnerabil în brațele unei femei foarte iubitoare, dar sărmană, o femeie pe cât de bogată în sentimente, pe atât de săracă în cele materiale. Spune colindul: „Că bogatul încă moare, ca tot omul de sub soare // Și averea lui rămâne, de o iau rude streine. // Cât se vor muta din lume, li s-a uitat

al lor nume, // Li s-a uitat și mormântul, / Că i-a împresurat pământul” [Ibidem, p. 299 (colindul 203)].

De ce oare optează Dumnezeu pentru această soluție, a întrupării? Pentru ca să ne convingă pe noi de realitatea celorlalte lumi, nesfârșite. Oamenii lumii noastre sunt tentați să se poarte ca și când nu există decât lumea aceasta, ca și când nu există decât materia. Or Dumnezeu este mai presus și dincolo de materie. El vrea să ne învețe că duhul este deasupra trupului, că spiritul este superior biologicului, că viața duhovnicească este mai importantă decât viața trupească, pământească. Mai vrea să ne spună că, privind lucrurile din perspectiva lui Dumnezeu, materia este o existență de categoria a doua! Este o existență secundară, care se va topi până la urmă în prima, cea spirituală.

Nu avem voie să ne „împlântăm” în cele materiale, precum a făcut-o Irod. O zicală românească străveche spune: „Viața este o punte. Ea nu a fost făcută pentru a-ți construi o casă pe ea!”. Nu avem voie să investim toate eforturile noastre numai pentru confortul pământesc, uitând de cele cerești. **Dumnezeu S-a coborât în materie, pentru ca să ne ridice pe noi deasupra materiei.** Așa că într-o lume materialistă, precum este cea de astăzi, creștinii adevărați au curajul să meargă contra curentului, au curajul să-și trăiască viața, pregătindu-se permanent pentru moarte, curățindu-și viața de păcate, respectând poruncile lui Dumnezeu. **Ei nu se lasă intimidați de o cultură anti-hristică, ce ne îndeamnă să trăim ca și când nu ar exista nimic dincolo de moarte.**

Iubiții mei fii duhovnicești,

Ne întrebăm astăzi: Putem noi, oamenii, ființe materiale, să luăm contact trupește cu realități din altă lume, cu realități de alt ordin existențial? **Putem noi ajunge la Dumnezeu dacă El nu Se va coborî la noi?** Evident, nu! De aceea, Dumnezeu a hotărât să Se facă om, pentru ca omenște să ne vorbească, să ne fie accesibil, să comunice cu fiecare dintre noi în parte. De aceea inițiativa aceasta a lui Dumnezeu, a Întrupării, a adus în lume multă bucurie și pace. Făcându-se om, Dumnezeu nu ne mai este străin, ci, dimpotrivă, ne devine rudenie. Îl percepem ca prieten, ca apropiat, ca pe o ființă abordabilă, aflată în proximitate.

Sfântul Vasile cel Mare spunea frumos despre Întrupare: „Focul nu vine în fier prin deplasare, ci prin transmitere; îi transferă acestuia puterile, energiile sale, iar el nu se micșorează, ci umple întreg fierul”. Dumnezeu nu S-a deplasat spațial, ci a binevoit către neamul omenesc: „*Bunăvoire dumnezeiască a fost, nu mutare din loc!*” – spun textele liturgice.

Iubiți credincioși,

Glasul lui Dumnezeu l-au auzit în istorie mulți prooroci, dar omenirea a socotit că nu este de ajuns. Spunea frumos Nicodim Aghioritul: „*Vederea e mai demnă de crezare decât auzul!*”. La fel, în urma unei foarte puternice experiențe duhovnicești, în cartea Iov 42, 5 ni se spune: „Din spusele onora și ale altora auzisem despre Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut!”. Asta ne-am dorit noi, oamenii, dintotdeauna: să-L vedem pe Dumnezeu. Și din clipa în care El a acceptat să Se facă materie, să Se facă om, această dorință ni s-a împlinit!

De atunci a devenit posibilă și icoana, ca reprezentare artistică sugestivă a Dumnezeului făcut om, în diferitele etape ale vieții Lui pământești, de la naștere la mormânt, de la Înviere la Înălțare. Înainte de Întrupare, ea ar fi fost percepută drept un chip cioplit, mincinos, după Întrupare însă, ea este o oglindă a realității, o sursă de har pentru omul credincios, devenind expresie a unui adevăr ontologic. Spune colindul popular: „*I-auzi gazdă, ori n-auzi toaca-n cer și slujba-n rai. // Toaca-n cer cum o bătea, slujba-n rai cum o făcea; // Dumnezeu cum cuvânta, Maica Sfântă se ruga. // Și să stai să tot privești cum făcea slujbe cerești. // Îngerii, ținând stâlpi, cântau sfintele cântări. // Pentru-n Fiu ce S-a născut, Domnul nost' fără nceput!*”

† GURIE,
Episcop al
Devei și
Hunedoarei

Că S-a născut pe pământ // Fiul Tatălui cel Sfânt” [Ibidem, p. 64 (colindul 41)].

Dragi fii întru Domnul,

Există un moment în istoria omenirii în care materia a fost pătrunsă de energiile covârșitoare ale Dumnezeirii într-o manieră vizibilă, explicită. Spune Arhiepiscopul Ierotheos Vlachos despre cele petrecute pe Muntele Tabor: „Revelarea îndumnezeirii firii omenște (a lui Hristos) e cel mai important eveniment din istoria omenirii!”.

Pruncul astăzi născut în iesle este Dumnezeu întrupat. Dar prin nașterea ca om, Dumnezeu atât de mult S-a micșorat, și-a atenuat splendoarea, și-a diminuat grandiozitatea, **încât li s-a părut celor necredincioși că nici nu este Dumnezeu**, ci un biet copil vulnerabil, expus tuturor pericolelor. În momentul Schimbării la Față de pe Tabor însă, Dumnezeirea Lui era de necontestat, era evidentă, strălucirea Lui venind de dincolo de lumea aceasta.

Trebuie însă ca noi să știm că **Lumina lui Hristos lucrează în două feluri: luminător și mistuitor; aceasta, în funcție de calitatea destinatarului:** pe cei buni îi hrănește, pe cei răi îi pârjolește. De aceea, Nicodim Aghioritul spune: „El Se face lumină pentru cei curățiți de păcate și foc pentru cei necurați!”. Să ne analizăm fiecare în parte, pentru a vedea ce efect are asupra noastră Lumina lui Hristos. Să ne întrebăm fiecare în parte dacă, la Judecată, Lumina Lui ne va hrăni sau, dimpotrivă, întrucât nu am avut pe pământ o viață conformă poruncilor divine, lumina Lui ne va mistui.

Spune Creatorul în colindul popular: „*Știi, Adame, ce ți-am spus, când în rai slobod te-am pus. // Nimica nu ți-am oprit, numai pomul Raiului. // Tu măru-n-gur'ai luat, rău trupu' ți-ai veninat. // Du-te, Adame, de la Mine, tu te-ai lipsit de mult bine. // Du-te din Raiul frumos, în pământu'ntunecos. / Lasă raiul cu dulceață, du-te pe pământ cu ceață*” [Ibidem, p. 76 (colindul 50)].

Dragii mei creștini hunedoreni,

Se cuvine să ne întrebăm: Suntem noi duhovnicești atât pe cât ar vrea Dumnezeu să fim? Să ne gândim fiecare în parte: dacă Hristos ne-ar lua de-a dreapta Lui, pe Tabor, am fi pregătiți? Lumina Lui nu cumva ne-ar arde? Nu cumva doar atunci ne-am vedea păcatele? Căci pe ele ar trebui să le vedem de acum, ca să le pocăim, să le regretăm. Să ne amintim de îndemnul făcut de Sfântul Constantin Brâncoveanu fiului său cel mai mic, tentat să devină turc, pentru că avea doar 16 ani și nu gustase plăcerile vieții pământești: „*Fiule, noi am pierdut totul, averea, demnitatea, viitorul... Măcar viața veșnică să nu ne-o pierdem. Nimeni din neamul nostru nu a abjurat!*”.

Martiriul Brâncovenilor este unul penitential, făcut cu mult regret pentru păcate. Noi, cei de astăzi, îl eroizăm, îl interpretăm diferit, dar în centrul său stă pocăința. **Orice pocăință adevărată este un martiriu**, este o jertfă de sine, este un regret adânc pentru tot ceea ce am greșit până acum. Doar astfel ne purificăm și gustăm Lumina lui Hristos ca pe un nectar sfințitor [Observăm că Mântuitorul a făcut o selecție foarte riguroasă a Apostolilor luați cu El pe Muntele Schimbării la Față: Petru, Iacov și Ioan, prezenți în momentele esențiale din istoria mântuirii, la învierea fiicei lui Iair, în Grădina Ghetsimani etc. Adică i-a selectat pe cei mai exersați în cunoaștere duhovnicească, pe cei mai obișnuiți cu adâncimile vederii mistice. A vedea mistic înseamnă a vedea dincolo de aparențe, înseamnă a vedea deja realitățile din lumea de dincolo].

(continuare în p. 6)

O naștere „de Sus”, pentru înnoirea/transfigurarea celor „de jos”

(urmare din p. 5)

Iată ce mărturisire expresivă face ulterior Petru: „Pentru că v-am adus la cunoștință puterea Domnului Iisus Hristos și venirea Lui, nu luându-ne după basme meșteșugite (povești), ci fiindcă am văzut slava Lui cu ochii noștri. Acest glas, al Tatălui, noi l-am auzit pogorându-se din cer, pe când eram cu Domnul în Muntele cel Sfânt! (Tabor)” (II Petru 1, 16-20). Iar Apostolul Ioan relatează: „Ce era la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul Vieții. Și Viața s-a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim Viața de Veci, care era la Tatăl și s-a arătat nouă. Aceasta vă vestim vouă, ca voi să aveți împărțășire cu noi” (I Ioan 1, 1-2).

Frați creștini drept-măritori,

Avem noi o inimă suficient de gingașă încât să prețuim lucrurile duhovnicești, cele mai presus de lume? Suntem noi suficient de înduhovniciți ca să gustăm sârbătoarea venirii în lume a lui Dumnezeu ca pe **un eveniment colosal pentru propria noastră viață**, cu urmări asupra întreg restului vieții? **Suntem noi pregătiți pentru eventuala trecere în lumea cea mai presus de materie**, când Domnul va hotărî soarta noastră veșnică? Sau, dimpotrivă, suntem sclavii culturii secularizate de astăzi, care este în mare derută axiologică și care nu mai știe privi dincolo de aparențe?

Creierile umane, pilotate de această cultură simplistă și agresivă, au hotărât ca Religia la școală să o facă doar cel care o va cere! Așa că, dacă nu suntem vigilenți și nu vom face cerere scrisă, copiii noștri nu vor mai beneficia

de ora de Religie. Încet-încet, în lumea noastră, Binele ajunge prigonit și răul se impune perfid. Încet-încet, se continuă prigoana contra Pruncului Iisus, venit în lume cu mesajul iubirii.

Mama-Biserica ne invită astăzi **să ne exersăm în iubire, să fim toleranți cu defectele altora, dar intransigenți cu ale noastre**, să începem prin a ne schimba noi înșine în bine și abia apoi să avem pretenția de a schimba lumea. *La un mare Părinte duhovnicesc a venit odată un ucenic recent intrat în mănăstire, care se tot plângea de confrății săi, judecându-i, etichetându-i negativ, relevându-le neajunsurile. Plin de blândețe și de fermitate, avva i-a spus: „Fiule, când ai venit la mănăstire ai spus că vrei pacea. Atunci caută să te schimbi pe tine, nu pe alții. Este mai ușor să îți pui ție papucei, decât să pui covor în întreaga lume!”*

Iubiți credincioși,

Dacă am fi trăit și noi pe vremea recensământului Cezarului August, și am fi fost cetățeni ai Țării Sfinte, i-am fi deschis ușa casei noastre Femeii care urma să-L nască

pe Dumnezeu pe pământ? Sau am fi considerat că este un deranj prea mare? „*Ia, sculați gazde, sculați, priveghind vă bucurați, / De măturați curțile, și-aprindeți făcliiile. / Că vă vin colindători, noaptea pe la cântători;/ Și v-aduc pe Dumnezeu, mititel în-fășețel, curge mirul de pe el. / Fașă albă, de mătășă, Dumnezeu în astă casă!*” [G. Breazul, op. cit., p. 28 (colindul 16)].

Avem în noi fiorul Duhului Sfânt măcar din când în când, pentru a simți voia lui Dumnezeu? Ne-am sfințit noi viața prin post și spovedanie înaintea de Crăciun? Sau ne-au furat grijile materiale și am omis? Pe care treaptă, dintre cele trei ale vieții duhovnicești, ne situăm: curățire, iluminare, îndumnezeire?

Apostolii, care au gustat extazul mistic pe Tabor, au înțeleș, desigur, ce înseamnă îndumnezeirea. Dar noi suntem măcar iluminați? Suntem cu o avansată cunoaștere despre lumea de dincolo de materie și despre scopul viețuirii noastre pământești? Bătrânii noștri aveau convingeri ferme, immortalizate în colinde: „*Și strălucea cu tărie, veste mare, bucurie: / Că veșnicul Dumnezeu a trimis pe Fiul Său. // Să Se nască 'n Vifleem, precum proorocit avem; / Și S-a născut pe pământ, astăzi Mesia cel Sfânt. // Scapă, Doamne, cu tărie, pe cei ce se roagă Ție! / Și Pruncul Cel luminat, toți cu drag L-am așteptat! // Și la toți, cu bucurie, Amin, Doamne, slavă Ție! / De acum până 'n vecie, Nașterea Lui să ne fie!*”

Fiul cel născut în iesle, Logosul din veci al Tatălui, să reverse în noi inteligența cea adevărată, înțelepciunea cea îmbogățitoare, harul cel sfințitor! Bucuria Crăciunului să umple inimile tuturor! Și nici prosperitatea materială să nu lipsească din casele noastre în aceste zile sfinte de sărbători!

Sărbători fericite! și „La mulți ani!”

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI – 2014

(urmare din p. 1)

și o putere interioară în viața tinerei Felicitas. Numai așa se poate explica curajul extraordinar de a-L mărturisi pe Hristos în fața morții ei martirice.

Fiecare credincios este chemat să stăruie pe calea binelui „până când Hristos va lua chip” (Gal. 4, 19) în ființa lui. Dar pentru ca Hristos „să ia chip” în credincios, trebuie să Se fi născut în el. Această naștere mistică a lui Iisus repetă duhovnicește nașterea Lui istorică. După cum observă Sfântul Maxim Mărturisitorul, Cuvântul lui Dumnezeu, „*odată născându-Se după trup, pururea voiește să Se nască după duh, pentru iubirea de oameni, celor ce voiesc; și prunc Se face pe Sine în aceia, plâsmuindu-Se prin virtuți*”. Este bine că Dumnezeu este **pentru** noi (cf. Rom. 8, 31), este mai bine că Dumnezeu-Emanuel este **cu** noi (cf. Mt. 1, 23), dar este cel mai bine când El locuiește **în** noi. Așa S-a rugat Domnul pentru ucenici după Cina cea de Taină, zicând: „*Părinte, Eu întru ei și Tu întru Mine, pentru ca ei să fie în chip desăvârșit una*” (In. 17, 23).

Ceea ce s-a petrecut odată, la Nașterea după trup a Fiului lui Dumnezeu din Preasfânta Lui Maică, se repetă duhovnicește și în persoana credinciosului. Sfântul Simeon Noul Teolog zice: „*Așadar, Îl zămislăm nu trupește, cum*

L-a zămislit Fecioara și de-Dumnezeu-Născătoarea, ci duhovnicește, însă ființial”. Cât de important este să trăim în Hristos și Hristos să trăiască în noi, ne-o arată El Însuși când zice: „*Eu sunt Vița; voi, mlădițele. Cel ce rămâne întru Mine și Eu întru el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic*” (In. 15, 5). Când viața Viței (a lui Hristos) este în ramuri (în noi), suntem capabili să trăim cu adevărat și să fim roditori. Acum, realmente, Hristos „*Se sălășluiește, prin credință, în inimile noastre*” (cf. Efes. 3, 17).

Adevărata criză de energie din lumea noastră este în tine, în mine și în fiecare dintre noi, întrucât încercăm să trăim viața creștină fără prezența lui Hristos Care locuiește în noi. Esența Evangheliei constă în nașterea lui Hristos în noi, pentru ca viața Lui cuceritoare să biruie moartea noastră interioară. Un Hristos Care nu este în noi nu este al nostru. Aceasta se aseamănă mult cu doi oameni care au o boală mortală, pentru care numai penicilina este tratamentul. Amândoi spun că ei cred în puterea penicilinei. Totuși, unul o ia; celălalt nu o ia. Unul supraviețuiește, iar celălalt nu. Tot așa, un Hristos în exteriorul nostru nu ne face bine. Hristos Care sălășluiește în noi ne mântuiește, ne dă putere, ne ajută să dobândim asemănarea cu Dumnezeu și să devenim dumnezei după har, precum afirmă Clement Alexandrinul.

Iubiți credincioși,

Trăim un timp în care cele zece porunci dumnezeiești și Evanghelia lui Hristos sunt călcate în picioare, iar numele lui Dumnezeu este folosit în modul cel mai necuviincios. Nenumărați creștini iubesc astăzi „*taina fărădelegii*” (II Tes. 2, 7) și adoră zei falși, fiind obsedați de căutarea bunurilor materiale și infestați cu ambiții nesănătoase. În multe părți ale globului pământesc, oamenii se omoară între ei, legalizând execuția, eutanasia și avortul. Toate acestea cauzează un întreg cortegiu de suferințe și atrag mânia lui Dumnezeu, „*care se descoperă din cer peste toată fărădelegea și peste toată nedreptatea oamenilor*” (Rom. 1, 18).

Noi, creștinii, avem cu toții chemarea să ne împăcăm cu Dumnezeu, Care este „*mult-milostiv și îndurător*” (Ic. 5, 11). Să-I permitem, astfel, Mântuitorului divin să pătrundă în peștera întunecoasă a inimilor noastre, spre a sădi în ea lumina unei credințe nezdruncinate, a unei speranțe sigure și a unei iubiri arzătoare. Dacă Domnul este prezent în noi și în mijlocul nostru, El va mistui, ca un foc puternic, ceea ce este păcat, răutate, ură și necurăție. În acest fel, e cu putință ca „*în inimile noastre să domnească pacea lui Hristos*” (Col. 3, 15). Aceasta este pacea senină a Betleemului, pace pe care v-o doresc tuturor, alături de urarea „*La mulți ani!*”

REDACTOR-ŞEF:

Î.P.S. Dr. LAURENȚIU STREZA

COLEGIUL DE REDACȚIE

Senior-editori: Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu; Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan. **Editor:** Pr. Dr. Savu Popa – *Consilier cultural*. **Secretar de redacție:** Dr. Emanuel Tăvală. **Membri:** P.S. Andrei Făgărășanul, Pr. Conf. Dr. Constantin Necula, Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Pr. Dr. Cristian Muntean, Pr. Vasile Gafton. **Responsabil ediție on-line:** Dragoș Boicu.

ISSN 1223-8392

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA se primesc pe adresa: Redacția „Telegraful Român”, 550179 – Sibiu, str. Mitropoliei, nr. 35; e-mail: telegrafulroman@yahoo.com. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL pentru anul 2014 este de 48 lei; cod IBAN RO34 RNCB 0227 0360 5879 0001. BCR Sibiu, str. Emil Cioran, nr. 1. Cod fiscal 44 79 403.

Tiparul executat la *Tipografia Șaguniana* – Sibiu